

Informe sobre contractació juvenil 2012

Roda de premsa
25 de gener de 2013

INTRODUCCIÓ

Durant l'any 2012, el jovent català ens hem vist immersos en unes xifres d'atur descomunals. Enguany, segons les dades de l'EPA de l'últim trimestre del 2012, hem acabat l'any amb una taxa d'atur juvenil de 52,14%, 28,2 punts percentuals més que la taxa d'atur general. Tot i així, podríem dir que “afortunadament” encara hi ha un 47,86% de joves entre 16 i 24 anys catalans i catalanes que treballen. Però, ¿en quines condicions ho fan? ¿Com s'estan precaritzant dia a dia les seves condicions laborals? ¿L'empresariat s'està aprofitant d'una situació de crisi per precaritzar dia a dia sobretot el col·lectiu més jove?

Després de la campanya “El problema s'anomena 52% d'atur juvenil” que va impulsar l'Avalot durant el desembre del 2012 on denunciàvem que no hi ha propostes clares per part dels diferents governs per fomentar l'ocupació juvenil, avui volem fer èmfasi també amb l'altra part del jovent català, la que té la “sort” de treballar”, sort entre cometes, perquè **la situació actual de la majoria del jovent català treballador en actiu podem dir que és precària i que no contribueix a què tinguem un procés d'emancipació digne.**

L'any 2013, ha començat amb males notícies, la patronal espanyola està disposada a impulsar una nova modalitat contractual específica per a joves que es caracteritza per un salari mensual de 645,3 €, és a dir, contracte de treball pel Salari Mínim Interprofessional.

Des de l'Avalot ja vam denunciar que aquesta proposta és absolutament discriminatòria i que limita els drets laborals dels joves treballadors i treballadores, alhora que atempta contra la negociació col·lectiva.

Novament sembla que l'única alternativa a la greu situació laboral que porten patint els joves del nostre país passi per precaritzar encara més les seves condicions laborals i de vida. I com les dades demostren, després de tres reformes laborals l'atur juvenil ha continuat creixent, fent d'aquest un dels col·lectius més afectats per l'actual crisi econòmica.

TEMPORALITAT

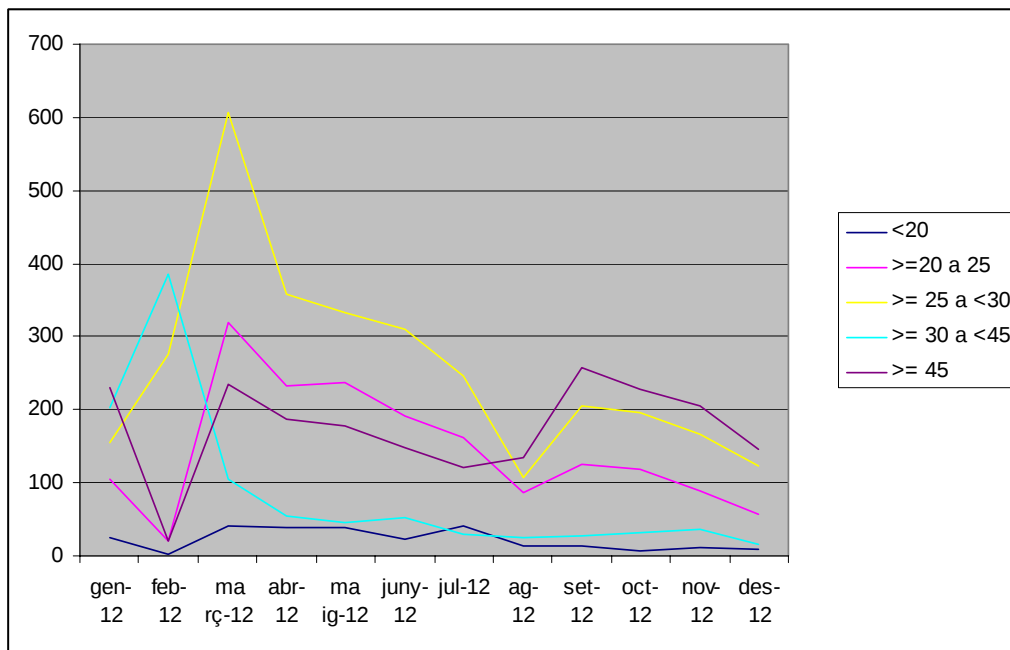
Segons dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya durant l'any 2010 es van formalitzar un total de 948.527 contracte amb joves de 16 a 30 anys. Aquest 2012, aquesta dada cau fins arribar a 817.800 joves contractats, tot i les reformes del mercat de treball. **Per tant, trobem una primera dada preocupant, en aquest període s'ha realitzat un 14% menys de contracte a joves catalans.**

Defensem des de l'Avalot la idea que actualment ja existeixen prous mecanismes que permeten acomodar el perfil de jove treballador amb les suposades necessitats que puguin tenir les empreses, com ara, els contractes formatius (pràctiques i per a la formació), els contractes indefinits de recolzament als emprenedors, contractes temporals, etc.

Tipologies contractuals que a hores d'ara podem dir que no estan funcionant, atès que són molt poc utilitzades per les empreses i representen un percentatge insignificant sobre el total de la contractació juvenil.

Una de les novetats més preocupants que incorporava la darrera reforma laboral impulsada pel Govern del Partit Popular va ser el **contracte indefinit de recolzament als emprenedors**. L'Avalot ja es va manifestar en contra, atès que aquest contracte es caracteritza principalment per imposar un període de prova d'un any, amb el que això significa, i perquè teníem molt clar que no seria una via per crear ocupació.

Un any després de la seva entrada en vigor podem afirmar, que tot i no ser un contracte originàriament adreçat al col·lectiu de joves, som els joves els que més ho estem patint, amb **5.080 contractes sota aquesta modalitat front al 3.104 per als majors de 30 anys**, tal com demostra el gràfic que presentem a continuació.

Els contractes **indefinitos de recolzament als emprenedors**, tot i les dades anteriors, **només representen un 0,6% del total de la contractació juvenil feta al 2012 i un 0,4% del total de la contractació realitzada a Catalunya durant aquest darrer any.**

Les dades també parlen per si soles quan fem una anàlisi dels contractes formatius, els quals també van patir una important modificació en la darrera reforma laboral, amb la finalitat de fer-los més atractius per a les empreses. Segons dades extretes de l'Observatori d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya **durant el 2012 només s'ha formalitzat amb joves 6.135 contractes en pràctiques i 4.187 contractes per a la formació. Aquestes dades representen un 0,75% i 0,5%, respectivament, del total de la contractació juvenil a Catalunya per aquest 2012.**

En funció de les dades anteriors, podem afirmar que algunes de les principals mesures que introduïa la reforma no han servit per generar ocupació, tal com ja denunciàvem, sinó tot el contrari, de moment ha generat molta més precarietat laboral. Ho demostra que el **90,6% dels contractes de treball que s'han formalitzat amb joves menors de 30 anys durant el 2012 han estat contractacions temporals.**

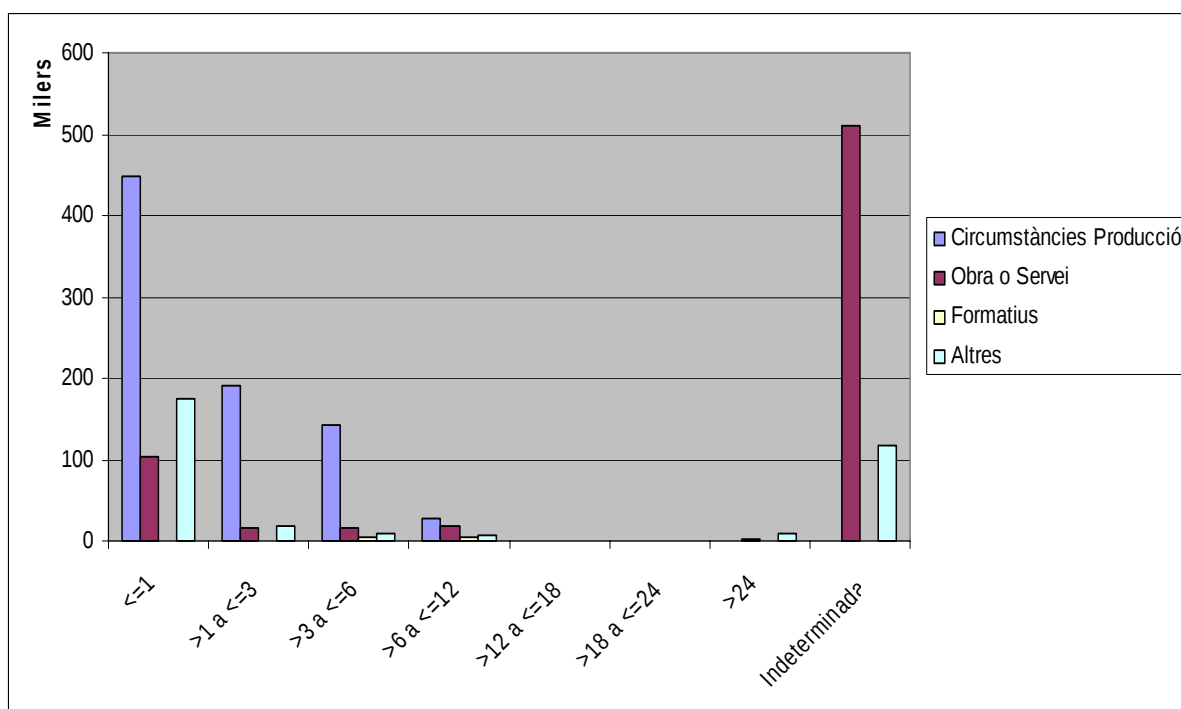
En aquest quadre veiem quina ha estat la durada dels diferents contractes formalitzats a Catalunya durant el 2012. Les dades no són exclusives de joves, tot i així creiem que és representatiu per tots els col·lectius.

Contractes temporals	Durada Contractes							
	<=1	>1 a <=3	>3 a <=6	>6 a <=12	>12 a <=18	>18 a <=24	>24	
Circumstàncies Producció	448.414	189.725	141.975	27.894	128	0	0	0
Obra o servei	102.700	15.188	15.523	18.321	463	407	1.885	510.642
Formatius	0	0	5.439	5.254	100	949	98	0
Altres (*)	175.404	17.798	9.513	6.211	559	679	8.484	116.351

(*) Altres: queden inclosos els contractes d'inserció, interinitat, jubilació parcial, relleu, substitució jubilació 64 anys i temporals bonificats minusvàlids.

**** Dades extretes de l'Observatori d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya**

A continuació trobareu les dades representades gràficament.

PARCIALITAT I “MINIJOBS”

Des de les diferents administracions fa temps que s'intenta implantar a Catalunya el model alemany dels "minijobs", entenent aquest com una forma de repartiment de riquesa i treball.

Els 'minijobs' - minitreballs- són contractes de baixa remuneració i màxim 15 hores de treball a la setmana que estan funcionant a Alemanya des de 2003 i que han servit en aquest país per a mantenir activa l'economia en situació de crisi. Algunes de les característiques que contempla aquest model és:

- Un 'minijob' te un salari de 450 euros al mes per 15 hores de treball a la setmana però el treballador no paga impostos i pot fer de forma voluntària aportacions als sistemes socials. A Alemanya no està regulat el salari mínim interprofessional perquè està regulat per la negociació col·lectiva.

- En el 'minijob' més estès el treballador paga el 4,5% dels ingressos (aquest complement està destinat a las cobertures de jubilació i de IT) i el empresari paga el 2% a Hisenda, el 28% a la Seguretat Social, el 15% a la assegurança de pensions i el 13% a la de malaltia. L'empresari acaba pagant per treballador uns 120 euros a l'Estat, el 30%. Les persones sota aquest règim laboral, que a Alemanya són 6,8 milions de treballadors segons les últimes dades, tenen dret a vacances pagades, baixes per maternitat i malaltia, a més de acomiadament, i poden estar contractats a varis minijobs de manera simultània.

- En els casos que els treballadors tinguin fills al seu càrrec o s'acullin a altres condicions, tenen dret a una ajuda social que completa aquests ingressos. Si el treballador ha de desplaçar-se, l'Estat li paga el mitjà de transport.

En el cas de Catalunya la taxa de parcialitat durant el 2012 s'ha situat al voltant del 24%, és a dir, una quarta part dels joves ocupats al nostre país ho fan amb contractes a temps parcial.

Tenint en compte que a l'Estat espanyol el salari mínim interprofessional són 645 euros al més, trobaríem que per 15 hores de treball un/a jove cobraria 241 euros mensuals, i això cal sumar-li la part del salari que el/la jove ha de pagar a l'Estat en forma d'impostos.

El pitjor de tot ja no és el salari, sinó que a Catalunya s'estan fent contractes parcials (en el cas dels joves un 24%), però en realitat es realitzen jornades complertes.

En aquest sentit, des de l'Avalot durant l'any 2012 hem atès a 9.875 joves de la regió metropolitana de Barcelona, dels quals 3.456 (un 35%) han estat per assessorament laboral, i d'aquestes consultes el 85%, 2.937 consultes, han estat referents a dubtes i inquietuds sobre jornada laboral i salaris (la majoria de joves al·legaven que l'empresari/a els hi feien treballar més

hores pel mateix salari o els hi feien treballar sense contracte), és a dir, **sobre fraus laborals per part de l'empresariat.**

Per tant, de casi 10.000 joves que s'han dirigit a nosaltres, 3.000 d'ells ha estat per informar-se sobre la seva situació d'irregularitat.

Amb això, des de l'Avalot denunciem que, per una banda, les empreses a Catalunya s'estan aprofitant de la situació de crisi practicant contractes fraudulents donada la situació de desesperació de molts joves per trobar una feina, i per altra banda, que la premissa que per part de la patronal s'exposa per generalitzar el repartiment de treball i per tant de riquesa mitjançant els "minijobs" en el nostre país, no és possible, atès que a Catalunya et contracten parcialment, treballes a jornada a complerta i tens una remuneració social i econòmica precària.

Aquesta "precarització econòmica" ve donada per que en el teu salari hi ha una part que és "en negre" amb les diferents repercussions socials que això comporta com pot ser menys contribució a l'estat de benestar, menys contribució a la cotització a la Seguretat social, menys cotització de cara a la futura pensió així com els diversos inconvenients que pot comportar un procés transitori d'accident laboral/malaltia.

Per tant, en el cas de Catalunya, en atrevim a dir que la proposta de contracte juvenil que ha proposat la CEOE tampoc servirà per reduir l'atur juvenil, ja que les empreses, tot i tenir opcions contractuals diverses adaptades a les diverses realitats del mercat del treball, tendeixen a prioritzar la contractació temporal i a temps parcial.

CONCLUSIONS I PROPOSTES

- Tot i que en el moment actual ens diuen que ens hem de sentir afortunats per tenir una feina, això no ha de ser a qualsevol preu, perquè **si el primer pas per a l'exclusió social és l'exclusió laboral, ens trobem que avui a Catalunya en ple segle XXI, és molt prima la línia que separa una persona amb feina i salari d'una situació d'exclusió social.**

- A Catalunya a l'any 2010 (moment en què es va transferir Inspecció de Treball a Catalunya) hi havia un total de **139 inspectors i subinspectors de treball**. Des de l'Avalot denunciem que aquest nombre és absolutament insuficient per fer front a tots els fraus que s'estan cometent amb el jovent català i **demanem al govern que de manera urgent posi solució a aquest problema i incrementi el nombre d'Inspectors pel bé del jovent**, que s'està veient greument afectat tant a nivell social com laboral.

- És fonamental millorar la intermediació pública en el mercat de treball, tant en quantitat i qualitat, i **no donar via lliure a les ETT** o agències de col·locació, que són, al final, qui en gran part col·laboren en la precarització dels treballadors al nostre país.

- **Canvi de model productiu.** Més inversió en Recerca i Desenvolupament, equiparant-nos a altres països europeus amb quantitats superior al 2% del PIB, essencial per fer el canvi del model productiu que necessita la nostra economia, que ens ha portat a unes quotes d'atur que no es coneixen a cap altre país europeu.

- **Patriotisme empresarial.** Les empreses han de veure els joves com una inversió i no com una despesa. Els joves som el principal actiu que hem de treballar per sortir de la crisi a la que ens veiem immersos. En aquest sentit, **precaritzar la gent jove és precaritzar el país i és precaritzar el futur de tota una ciutadania.**

- **Salariis.** Situar el SMI en el 60% del salari mig nacional, tal com recomana la Carta Social Europea. Deixar de parlar de la moderació salarial com a solució a la crisi econòmica, sobretot quant als salaris joves, que ja no poden ser més baixos.

- **La retirada de la reforma laboral**, davant la seva ineficàcia i ineficiència, ja que només ha provocat l'augment de l'atur i de la precarització de la situació laboral de les persones treballadores joves.